

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum sancti homines qui sunt in gloria, habeant pœnitentiam? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

innocentiæ non habeant peccata commissa, quæ sunt materia penitentiæ, sed possunt habere: actus penitentiæ in eis esse non potest, sed habitus potest: hoc, si gratiam habeant, cum qua omnes virtutes infunduntur*.

*ut dictū est 2. 2. q. 110. art. 3. & 4. et 3. p. q. 62 art. 2.

Ad primum ergo dicendum, quod quamvis non commiserint, possunt tamen committere. Et ideo ei habitum penitentiæ habere competit. Sed tamen habitus iste numquam in actum exire potest, nisi forte respectu venialium peccatorum: quia peccata mortalia tollunt ipsum. Nec tamen est frustra: quia est perfectio potentiæ naturalis.

Ad secundum dicendum, quod quamvis non debita in eis pœna actu, tamen in eis possibile est aliquid esse, pro quo eis pœna debeatur.

Ad tertium dicendum, quod remanente potentia ad peccandum, adhuc haberet locum vindicatio iustitia secundum habitum: quamvis non secundum actum, si peccata actu non essent.

ARTIC. II.

Virum sancti homines, qui sunt in gloria, habent penitentiam?

63

l. 4. mor. circa fin. lib.

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod sancti homines, qui sunt in gloria, non habeant penitentiam. Quia sicut dicit Gregorius in *Moralibus* Beati peccatorum recordantur, sicut nos sancti, sine dolore dolorum memoramur. Sed penitentia est dolor cordis. Ergo sancti in patria non habent penitentiam.

¶ 2 Præterea, Sancti in patria sunt Christo conformes. Sed in Christo non fuit penitentia, quia nec fides, quæ est principium penitentiæ. Ergo et in sanctis in patria erit penitentia.

¶ 3 Præterea, Frustra est habitus, qui ad actum non reducitur. Sed sancti in patria non peccant actu, quia sic esset eis aliquid contra votum. Ergo non est in eis habitus penitentiæ.

SED contra, Penitentia est pars iustitiæ. Sed

iustitia est perpetua & immortalis, & in patria remanebit. Ergo & pœnitentia.

¶ Præterea, In vitis patrum legitur à quodam patre dictum, quòd etiam Abraham pœnitebit de hoc, quòd non plura bona fecerit. Sed magis debet homo pœnitere de malo cõmisso, quàm de bono omisso, ad quòd non tenebatur (quia de tali bono loquitur.) Ergo erit ibi pœnitentia de malis commissis.

RESPONDEO dicendum, quòd virtutes Cardinales remanebunt in patria, sed secundum actus quos habent in fine suo: & idèd cum pœnitentia virtus, sit pars iustitiæ, quæ est virtus cardinalis, quicumque habet habitum pœnitentiæ in hac vita, habebit in futura: sed non habebit eundem actum quem nunc habet, sed alium, scilicet gratias agere Deo pro misericordia relaxante peccata.

Ad primum ergo dicendum, quòd illa auctoritas probat, * quòd non habent eundem actum quem hic habet pœnitentia: & hoc concedimus.

Est Gregorius, citata in art. 1.

Ad secundum dicendum, quòd Christus non potuit peccare: & idèd materia huius virtutis non competit sibi nec actu, nec potentia: & propter hoc, non est simile de ipso & de alijs.

Ad tertium dicendum, quòd pœnitere propriè loquendo, prout dicit actum pœnitentiæ, qui nunc est, non erit in patria: nec tamen habitus frustra erit, quia alium actum habebit.

Quartum concedimus. Sed quia quinta ratio probat quòd etiam idem actus pœnitentiæ erit in patria, qui modo est:

Idèd dicendum Ad quintum, quòd voluntas nostra in patria omnino erit conformis voluntari Dei. Unde sicut Deus voluntate antecedente vult omnia esse bona, & per consequens, nihil esse mali; non autem voluntate consequente: ita etiam est de beatis. Et talis voluntas impropriè dicitur ab illo sancto patre pœnitentia.

14

Utrum angelus sit susceptiuus pœnitentiæ?

AD tertium sic proceditur. Videtur, quod etiam angelus seu bonus, seu malus sit susceptiuus pœnitentiæ. Quia timor est initium pœnitentiæ. Sed in eis est timor, Iac. 2. Dæmones credunt, & contumiseunt. Ergo in eis potest esse pœnitentiæ.

*c. 4. parū
ante fin.*

¶ 2 Præterea, Philosophus dicit in 9. * Ethice quod pœnitentiæ replentur mali: & hæc est maxima pœna eis. Sed dæmones maximè sunt prauis, nec illi qua pœna eis deest. Ergo dæmones possunt pœnitere.

¶ 3 Præterea, Facilius mouetur aliquid in id quod est secundum naturam, quàm in id quod est contra naturam: sicut aqua, quæ per violentiam calefacta est, etiam per seipsam ad naturalem proprietatem redit. Sed angeli possunt mutari in peccatum, quod est contra communem naturam eorum. Ergo multo fortius possunt reuocari in id quod est secundum naturam. Sed hoc facit pœnitentiæ. Ergo angeli sunt susceptiuus pœnitentiæ.

*l. 2. orth.
fid. c. 4. in
fin.*

¶ 4 Præterea, Idem iudicium est secundum Damasc. de angelis, & de animabus separatis. Sed in animabus separatis potest esse pœnitentiæ, ut quidam dicunt: sicut in animabus beatis, quæ sunt in patria. Ergo & in angelis potest esse pœnitentiæ.

SED contra, Per pœnitentiæ homo consequitur veniam de peccato commisso. Sed hoc est impossibile in angelis. Ergo non sunt susceptiuus pœnitentiæ.

¶ Præterea, Damascenus dicit, quod homo pœnitentia propter corporis infirmitatem. Sed angeli sunt incorporei. Ergo in eis non potest esse pœnitentiæ.

RESPONDEO dicendum, quod pœnitentiæ nobis dupliciter accipitur. Vno modo, secundum quod est passio: sic autem nihil aliud est, quam dolor vel tristitia de malo commisso: & quantum ad